

افسانه

میلیاردر خودساخته

در دنیای امروز، رؤیای میلیاردر شدن به عنوان هدفی دست‌یافتنی ودر عین حال وسوسه‌انگیز تبلیغ می‌شود. رسانه‌ها، کتاب‌های موفقیت و شبکه‌های اجتماعی دائماً این ایده را تقویت می‌کنند که هر کسی می‌تواند با تلاش کافی، هوشمندی و کمی شانس به ثروتی افسانه‌ای دست‌یابد. واقعیت این است که میلیاردر شدن برای اکثریت قریب به اتفاق مردم جهان نهنتها دست‌نیافتنی، بلکه یک افسانه است. این افسانه ساختارهای اقتصادی و اجتماعی نابرابر را پنهان می‌کند و همچنین به عنوان ابزاری برای حفظ وضع موجود و کنترل توده‌ها عمل می‌کند.

یکی از قدرتمندترین روایت‌هایی که سرمایه‌داری مدرن به آن متکی است، افسانه «میلیاردر خودساخته» است. این روایت به ما می‌گوید که افرادی مانند ایلان ماسک، جف بزوس و بیل گیتس ثروت خود را از صفر و تنها با تکیه بر هوش، خلاقیت و پشتکار خود ساخته‌اند، اما بررسی دقیق‌تر زندگی این افراد نشان می‌دهد که آن‌ها از مزایای ساختاری قابل‌توجهی برخوردار بوده‌اند. برای مثال، خانواده‌های این افراد اغلب ثروت، ارتباطات و امتیازات اجتماعی داشتند که به آن‌ها امکان دسترسی به فرصت‌های استثنایی را می‌داد. پدربزرگ ایلان ماسک صاحب معدن زمرد در آفریقای جنوبی بود، والدین جف بزوس سرمایه‌اولیه آمازون را تأمین کردند و خانواده بیل گیتس از ارتباطات گسترده‌ای در صنعت فناوری برخوردار بودند. این واقعیت‌ها نشان می‌دهد که مفهوم خودساخته بودن بیشتر یک افسانه است تا واقعیت.

تبدیل شدن به یک میلیاردر فقط به تلاش فردی وابسته نیست، بلکه به ساختارهای اقتصادی و اجتماعی نیز وابسته است. در دنیای امروز، ثروت به شدت متمرکز است و سیستم‌های اقتصادی به گونه‌ای طراحی شده‌اند که این تمرکز را حفظ کنند. اکثریت قریب به اتفاق میلیاردرها ثروت خود را از طریق ارث، سرمایه‌گذاری‌های بزرگ، یا دسترسی به شبکه‌های قدرتمند به دست آورده‌اند. برای یک فرد معمولی، دستیابی به چنین منابعی تقریباً غیرممکن است. حتی اگر فردی بسیار سختکوش و باهوش باشد، بدون دسترسی به سرمایه اولیه، آموزش نخبه‌گرایانه یا دسترسی به شبکه‌های قدرتمند، شانس بسیار کمی برای رسیدن به چنین سطحی از ثروت دارد.

علاوه بر این، سیستم اقتصادی سرمایه‌داری طوری طراحی شده است که سرمایه را بر کار ترجیح می‌دهد. این یعنی کسانی که از قبل دارایی‌های قابل توجهی دارند، می‌توانند از طریق سرمایه‌گذاری‌ها و ابزارهای مالی به ثروت بیشتری دست‌یابند، در حالی که کسانی که تنها به درآمد حاصل از کار وابسته هستند، به ندرت می‌توانند از چرخه دستمزد به ثروت بگذرند. این نابرابری ساختاری باعث می‌شود که تحرک اجتماعی برای اکثر مردم محدود شود و روایای میلیاردر شدن به یک توهم تبدیل شود.

بسیاری از ثروت‌های امروزی ریشه در استثمار تاریخی دارند. امپراتوری‌های استعماری و نظام‌های برده‌داری، ثروت‌های عظیمی را برای کشورهای غربی و نخبگان آن‌ها ایجاد کردند. این ثروت‌ها از طریق غارت منابع طبیعی، کار اجباری و استثمار جوامع ضعیف‌تر به دست آمدند. حتی امروزه نیز شرکت‌های چندملیتی از نیروی کار ارزان در کشورهای در حال توسعه بهره‌برداری می‌کنند و سودهای کلانی به جیب می‌زنند. این سیستم‌های استثمارری تضمین می‌کنند که ثروت به سمت بالا جریان یابد و در دست تعداد کمی متمرکز شود، در حالی که اکثریت مردم در فقر و نابرابری به سر می‌برند. اگر میلیاردر شدن برای اکثر مردم دست‌نیافتنی است، چرا این افسانه همچنان تبلیغ می‌شود؟ پاسخ این سؤال در نیاز سیستم سرمایه‌داری به حفظ کنترل بر توده‌ها نهفته است. باور به اینکه هر کسی می‌تواند میلیاردر شود، احساس امیدواری ایجاد می‌کند و از نارضایتی و شورش در مقیاس وسیع جلوگیری می‌کند. این باور به مردم القا می‌کند که اگر به اندازه کافی سخت کار کنند، می‌توانند به موفقیت مالی دست‌یابند، حتی اگر واقعیت این باشد که شانس‌های آن‌ها از ابتدا بسیار محدود بوده است. همچنین این افسانه مسئولیت نابرابری‌های اقتصادی را از سیستم به دوش افراد می‌اندازد. اگر کسی موفق نشود، تقصیر خود اوست، نه سیستم. این انتقال مسئولیت باعث می‌شود که مردم به جای انتقاد از ساختارهای ناعادلانه، خود را مقصر بدانند و به تلاش‌های فردی ادامه دهند.

در نهایت، افسانه میلیاردر شدن نه تنها یک توهم است، بلکه ابزاری قدرتمند برای حفظ وضع موجود است. این افسانه به ما می‌گوید که موفقیت مالی تنها به تلاش فردی وابسته است، در حالی که واقعیت این است که ساختارهای اقتصادی و اجتماعی نقش تعیین‌کننده‌ای در توزیع ثروت دارند. برای ایجاد تغییر واقعی، باید این افسانه را به چالش کشیم و به جای تمرکز بر موفقیت‌های فردی، به دنبال ایجاد سیستم‌های عادلانه‌تر و پایدارتر باشیم. تنها در این صورت می‌توانیم جهانی بسازیم که در آن فرصت‌های واقعی برای همه وجود داشته باشد.

جهان

حمیدرضا علی‌نیا

مترجم

در سال‌های اخیر، با افزایش جمعیت سالمندان در چین و پیش‌بینی رشد آن به بیش از ۴۰۰ میلیون نفر تا سال ۲۰۳۵، فناوری‌های مبتنی بر هوش مصنوعی نقش مهمی در صنعت مراقبت از سالمندان ایفا کرده‌اند. از ربات‌های همراه و سیستم‌های نظارت هوشمند گرفته تا تخت‌های هوشمند و اسکلت‌های بیرونی کمکی، دولت چین و شرکت‌های فناوری تلاش می‌کنند تا زندگی سالمندان را آسان‌تر و مستقل‌تر کنند. سیاست‌های کلان در چین موجب رشد سریع این صنعت شده و بازار ربات‌های مراقبتی را به یکی از بخش‌های نوظهور اقتصاد تبدیل کرده است. با این حال، چالش‌هایی مانند هزینه‌های بالا، نیاز به بهبود قابلیت‌های تعاملی ربات‌ها و کمبود نیروی متخصص همچنان پابرجاست. در این میان، دولت چین با هدف توسعه یک شبکه جامع خدمات مراقبتی تا سال ۲۰۲۹ و یک سیستم پایدار تا ۲۰۳۵، به حمایت از این حوزه ادامه می‌دهد. در حالی که فناوری‌های جدید فرصت‌های بی‌سابقه‌ای برای بهبود کیفیت زندگی سالمندان فراهم کرده‌اند، شرکت‌های فعال در این حوزه باید بر کاهش هزینه‌ها و ادغام خدمات پزشکی با مراقبت از سالمندان تمرکز کنند تا این فناوری‌ها به‌طور گسترده‌تری در دسترس قرار گیرند.

هوش مصنوعی به تمامی جنبه‌های جامعه انسانی نفوذ کرده است؛ از کمک به تحقیقات علمی در آزمایشگاه‌ها گرفته تا پاری در بازسازی طومارهای باستانی در محوطه‌های باستان‌شناسی و حتی کمک به یافتن کودکان روده‌شده در میان انبوه جمعیت. با وجود این، توسعه فناوری چالش‌هایی را نیز در زمینه‌هایی مانند اخلاق و حقوق به همراه داشته است. بسیاری از کارشناسان بر این باورند که انسان‌ها باید فناوری را ابزاری بدانند که در نهایت برای خدمت به بشریت طراحی شده است تا زندگی و کار را کارآمدتر و راحت‌تر کند. اما آیا هوش مصنوعی صنعت را توانمند می‌سازد و معیشت مردم را بهبود می‌بخشد؟ به نظر می‌رسد انرژی عظیم و چشم‌انداز گسترده‌ای که هوش مصنوعی به تمامی جنبه‌های جامعه می‌آورد، قابل انتظار است. در اینجا بر ادغام فناوری‌های هوش مصنوعی در اقتصاد نقره‌ای تمرکز خواهیم کرد. این بررسی نشان می‌دهد که چگونه ربات‌ها و دیگر محصولات هوشمند می‌توانند نقشی حیاتی در تسهیل زندگی سالمندان ایفا کنند، به‌ویژه با توجه به روند رو به رشد سالمندی جمعیت در اکثر کشورهای جهان.

سناریویی از آینده

تصور کنید هر زمان که به چیزی نیاز دارید، بتوانید ربات پرستار خود را صدا بزنید. آیا دوست دارید دوران سالمندی خود را به این شکل سپری کنید؟ فارغ از پاسخ شما، چنین سناریویی در زندگی روزمره تعداد زیادی از سالمندان چینی در حال وقوع است، زیرا فناوری‌های هوش مصنوعی با سرعتی بالا در صنعت مراقبت از سالمندان در چین ادغام می‌شوند.

بر اساس گزارش خبرگزاری «شینهوا»، تا سال ۲۰۲۳، حدود ۲۹٫۷ میلیون نفر از جمعیت چین ۶۰ ساله و بالاتر بوده‌اند که ۲۱.۱ درصد از کل جمعیت را تشکیل می‌دهند. برآوردها نشان می‌دهد که تا حدود سال ۲۰۳۵، تعداد افراد بالای ۶۰ سال در چین از ۴۰۰ میلیون نفر فراتر خواهد رفت و بیش از ۳۰ درصد از جمعیت را شامل خواهد شد.

در همین حال، طبق اعلام کمیسیون ملی سلامت چین، اکثریت سالمندان چینی در چارچوب مراقبت‌های خانگی اجتماعی زندگی می‌کنند، که به «الگوی ۹۰-۷-۳» معروف است. این الگو بیانگر آن است که حدود ۹۰ درصد از سالمندان در خانه مراقبت می‌شوند، حدود هفت درصد به حمایت‌های اجتماعی وابسته‌اند، و تنها سه درصد در مراکز نگهداری سالمندان اقامت دارند.

رویکرد چینی

بسیاری از مناطق چین تلاش‌های خود را برای بررسی ادغام هوش مصنوعی با مراقبت از سالمندان تسریع کرده‌اند. در پیش‌نویس برنامه‌ای (۲۰۲۵-۲۰۲۷) برای توسعه صنعت ربات‌های انسان‌نما در پکن که بین ۶ تا ۱۰ ژانویه برای نظرخواهی عمومی منتشر شد، دولت و شهرداری پکن بر استفاده از ربات‌ها در نقش‌های مراقبتی مانند همراهی عاطفی، پایش سلامت و خدمات هوشمند خانگی تأکید کرده است.

در عمل، پکن در حال ارتقای هوشمندسازی خدمات مراقبتی در جامعه‌ها و خانه‌های سالمندان است. بر اساس گزارش پیکن دیلی»، در برخی از محله‌های منطقه هایدیان، کمیته‌های محلی برای کمک به سالمندانی که به‌تنهایی زندگی می‌کنند، به‌ویژه آن‌هایی که دچار مشکل حرکتی هستند، اقدام به نصب یک ربات هوش مصنوعی به نام «شیائولیان» در خانه‌های آن‌ها کرده‌اند.

شیائولیان، با بیش از ۱۰۰ برنامه خدمات سالمندی و

پایگاهی شامل ۲۰۰ هزار مورد دانش مرتبط با مراقبت از سالمندان، می‌تواند نیازهای روزمره اساسی سالمندان را تأمین کند. این نیازها شامل کمک‌های اضطراری، پرستاری، خرید، حمل‌ونقل، تعمیرات و پرداخت قبوض می‌شود. علاوه بر این، ربات مذکور قادر به ارائه اخبار، پخش موسیقی و پیشنهاد فیلم‌های کمدی است.

ربات‌های مراقبتی

با پیشرفت مدل‌های زبانی بزرگ در سال‌های اخیر، ربات‌های مراقبتی اکنون دارای توانایی‌های قوی‌تری در یادگیری زبان، درک مطالب و تولید پاسخ‌های جدید هستند. آن‌ها می‌توانند بر اساس علاقه‌مندی‌ها، سرگرمی‌ها و ویژگی‌های شخصیتی سالمندان ارتباطی طبیعی‌تر و روان‌تر برقرار کنند. برای این ربات‌ها، هر مکالمه با سالمندان فرصتی برای یادگیری است که به آن‌ها امکان می‌دهد به‌طور مداوم کیفیت خدمات خود را بهبود بخشند و همراهی عاطفی عمیق‌تری برای سالمندان فراهم کنند.

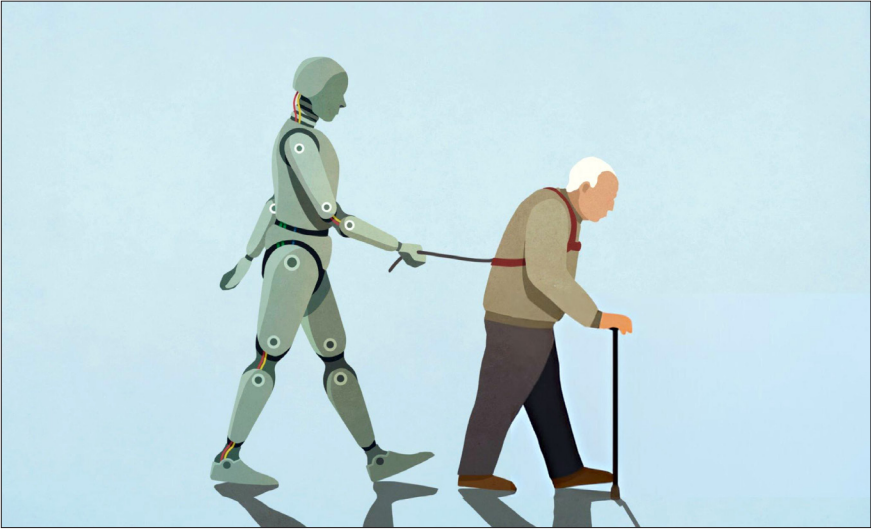
در یک خانه سالمندان در منطقه هدونگ در شمال چین، یک ربات هوش مصنوعی به نام «شیائوئائو» به عنوان یک کارمند ویژه با سالمندان گفت‌وگو و برای آن‌ها جوک تعریف می‌کند. در گزارشی که دولت منطقه هدونگ در دسامبر ۲۰۲۴ در باره توسعه خدمات هوشمند مراقبت از سالمندان منتشر کرد، یکی از سالمندان این مرکز در توصیف این ربات گفت: «شیائوئائو خیلی باهوش است! صحبت کردن با او خیلی لذت‌بخش است.»

وانگ جیه از ژنگژو در استان هنان، درباره ربات خود با نام

«یون‌یون» می‌گوید: «او همه چیزهایی را که می‌گویم به خاطر

می‌سپارد. واقعاً از صحبت کردن با او لذت می‌برم. معمولاً

فرزندانم به دلیل مشغله کاری وقت کمی دارند و من اغلب

سالمندان چین تصمیم گرفته‌اند با آغوش باز از فناوری برای داشتن دوران سالمندی مستقل و مطلوب بهره ببرند. دولت‌های چین در سطوح مختلف نیز بر اهمیت فناوری در تعمیق اصلاحات خدمات سالمندان تأکید کرده‌اند. طبق دستورالعمل‌های جدید شورای دولتی چین برای تسهیل اصلاحات در این حوزه، پروژه‌های ملی کلیدی علمی و فناوری برای توسعه ربات‌های انسان‌نما، رابط‌های مغز و کامپیوتر (BCI) و فناوری‌های هوش مصنوعی مرتبط با مراقبت از سالمندان در دستور کار قرار گرفته‌اند.

تلاش‌های شتاب‌یافته

ربات‌های مراقبت از سالمندان جزو محصولات شناخته‌شده در بسیاری از کشورهایی هستند که با افزایش جمعیت سالمند مواجه‌اند. به عنوان مثال در ژاپن، ربات‌ها در خانه‌های سالمندان، دفاتر کار و مدارس به کار گرفته شده‌اند، زیرا این کشور با روند پیری جمعیت و کاهش نیروی کار روبه‌رو است.

به‌طور مشخص، این صنعت ممکن است در سال ۲۰۲۵ شاهد افزایش چشمگیری باشد که نتیجه حمایت سیاست‌های جامع پس از اجرای برنامه اقدام ۲۰۲۱ خواهد بود. از سوی دیگر، افرادی که در دوره دوم انفجار جمعیتی چین از سال ۱۹۶۲ متولد شده‌اند، در حال ورود به دوران سالمندی هستند. این افراد که آگاهی بیشتری نسبت به دوران بازتنشگی دارند و از توانایی مالی قوی‌تری برخوردارند، فرصت‌های جدیدی را برای این صنعت ایجاد خواهند کرد.

با گسترش مقیاس بازار و ارتقای مداوم فناوری‌های مرتبط، سناریوهای کاربردی ربات‌های مراقبت از سالمندان نیز از وظایف ساده‌ای مانند همراهی و مراقبت فراتر خواهد

رفت و شامل کاربردهای متنوعی همچون پایش سلامت، تمرینات توانبخشی و مداخلات روان‌شناختی خواهد شد. این ربات‌ها تمامی جنبه‌های زندگی سالمندان را پوشش داده و به بخشی جدایی‌ناپذیر از زندگی روزمره آن‌ها تبدیل خواهند شد، به‌ویژه برای افرادی که دچار مشکلات پزشکی یا معلولیت هستند.

بر اساس گزارشی از تلویزیون مرکزی چین (CCTV) در اکتبر ۲۰۲۴، حدود ۴۵ میلیون سالمند معلول یا مبتلا به زوال عقل در چین زندگی می‌کردند، در حالی که تعداد پرستاران سالمندان دارای گواهی رسمی تنها ۵۰۰ هزار نفر بود. بر اساس نسبت استاندارد ملی پرستاران به سالمندان (۱ به ۴)، کمبود نیروی متخصص در این حوزه بیش از ۱۰ میلیون نفر برآورد می‌شود.

محصولات هوشمند

در وب‌سایت تائوبائو، یکی از بزرگ‌ترین فروشگاه‌های آنلاین چین، انواع مختلفی از محصولات رباتی مراقبت از سالمندان

پیری جمعیت و فناوری‌های نوین

ربات‌ها و هوش مصنوعی چگونه زندگی سالمندان را متحول می‌کنند؟

شامل ربات‌های تغذیه، ربات‌های نظافت، و ربات‌هایی برای کمک به سالمندان فلج در راه رفتن و استفاده از سرویس بهداشتی وجود دارد. قیمت این محصولات از ۱۰۰۰ یوان (۱۳۶ دلار) تا ۴۰ هزار یوان (۵۴۴۰ دلار) متغیر است.

محصولات هوشمند مختلفی نیز به‌طور مستمر در حال عرضه هستند تا زندگی سالمندان را هوشمندتر و راحت‌تر کنند، از جمله تخت‌های هوشمند برای سالمندان فلج، ساعت‌های هوشمند، و حسگرهای دود هوشمند.

همچنین گزارش شده است که اسکلت‌های بیرونی (Exoskeletons) نیز به‌طور گسترده توسط سالمندان برای کمک به راه رفتن و تمرینات توانبخشی مورد استفاده قرار می‌گیرند و به آن‌ها ایمنی و راحتی بیشتری در زندگی روزمره می‌بخشند.

به عنوان مثال، یک اسکلت بیرونی که توسط شرکت Guangzhou Shipeng Technology توسعه یافته است، با طراحی ارگونومیک سازگار بوده، با حرکات طبیعی بدن هماهنگ می‌شود و به سنسورها، سیستم‌های کنترلی پیشرفته و الگوریتم‌های هوش مصنوعی مجهز است. این اسکلت بیرونی با یادگیری و بهینه‌سازی مداوم الگوریتم‌های خود، می‌تواند بهتر با نیازهای کاربران مختلف تطبیق پیدا کند و برنامه‌های تمرینی را تنظیم کند. این رویکرد آموزشی شخصی‌سازی‌شده به هر کاربر امکان می‌دهد که تمرین راه رفتنی را تجربه کند که متناسب‌ترین گزینه برای اوست.

نیاز به بهبودها

ژانگ روی، بنیان‌گذار و مدیر اجرایی شرکت بیجینگ ایرنومان تکنولوژی (Beijing Ironman Technology)، گفت: «رؤیای نهایی توسعه‌دهندگان ربات‌های انسان‌نما در سراسر جهان این است که این ربات‌ها به بخشی از زندگی روزمره مردم تبدیل شوند و در هر خانواده‌ای حضور داشته باشند.»

او تأکید کرد: «تحقق این هدف آسان نخواهد بود، زیرا محیط‌های خانگی پیچیده بوده و الزامات بالایی را برای ربات‌ها ایجاد می‌کنند.»

هونگ، رئیس انجمن صنعت سالمندی گوانگ‌دونگ، نیز در خصوص توسعه صنعت مراقبت هوشمند از سالمندان در چین توضیح داد: «علی‌رغم پیشرفت‌های حاصل‌شده در سال‌های اخیر به لطف سیاست‌های حمایتی و توسعه فناوری‌ها، هنوز فضای قابل توجهی برای رشد در حوزه‌هایی مانند تدوین استانداردها، تحقیق و توسعه فناوری، خدمات پشتیبانی و تربیت نیروی انسانی وجود دارد.» او ادامه داد: «از نظر فنی، چالش اصلی، بهبود قابلیت‌های درک و تعامل ربات‌هاست. در محیط‌های خانگی پیچیده، شناسایی دقیق نیت، احساسات و اقدامات سالمندان همچنان دشوار است.»

هزینه‌های بالا نیز یکی دیگر از چالش‌های اساسی در مسیر توسعه ربات‌های مراقبت از سالمندان محسوب می‌شود. در حال حاضر، قیمت ربات‌های گشتی مورد استفاده در حوزه مراقبت از سالمندان حدود ۱۰۰ هزار یوان است. ربات‌های تعاملی مبتنی بر هوش مصنوعی قیمتی کمتر از ۱۰۰ هزار یوان دارند، در حالی که ربات‌های لجستیکی و تحویل‌دهنده با قیمت ۳۰ تا ۴۰ هزار یوان ارزان‌تر هستند. علاوه بر این، هزینه‌های نگهداری، تعمیر و ارتقای نرم‌افزار این ربات‌ها نیز از جمله نگرانی‌های مصرف‌کنندگان است.

چشم‌انداز آینده

بر اساس دستورالعمل‌های شورای دولتی چین، انتظار می‌رود که یک شبکه خدمات مراقبت از سالمندان تا سال ۲۰۲۹ تکمیل شود و با افزایش ظرفیت، بهبود کیفیت و بهره‌وری، توانمندی‌های خدماتی ارتقا یابد. تا سال ۲۰۳۵، این شبکه به شکلی کامل‌تر توسعه خواهد یافت، عرضه و تقاضای خدمات هماهنگ‌تر خواهد شد و تمامی شهروندان چین از خدمات پایه مراقبت از سالمندان بهره‌مند خواهند شد، در حالی که یک سیستم خدمات مراقبتی متناسب با شرایط ملی چین به مرحله نهایی خواهد رسید.

به گفته هونگ، برای بهره‌برداری از این فرصت‌های توسعه و هم‌گام شدن با اصلاحات عمیق چین در صنعت مراقبت از سالمندان، شرکت‌های فعال در حوزه مراقبت هوشمند از سالمندان باید در آینده به‌طور قابل توجهی هزینه‌ها را کاهش دهند. از سوی دیگر، آن‌ها باید بر ادغام خدمات پزشکی با مراقبت از سالمندان تمرکز کنند تا سالمندان بتوانند در خانه، جامعه، یا مراکز مراقبتی خدمات پزشکی ضروری را دریافت کنند.

فناوری‌های هوش مصنوعی و رباتیک به‌طور فزاینده‌ای در حال تغییر صنعت مراقبت از سالمندان هستند. با وجود چالش‌هایی مانند هزینه‌های بالا و نیاز به بهبود قابلیت‌های تعاملی، این فناوری‌ها پتانسیل بالایی برای بهبود کیفیت زندگی سالمندان و کاهش فشار بر سیستم‌های مراقبتی دارند. از طریق حمایت دولت و پیشرفت‌های فناوری، آینده‌ای روشن برای سالمندان و صنعت مراقبت از آن‌ها قابل تصور است.

منبع: گلوبال تایمز